

Да ўвагі!

*Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!*

Народная Воля

ДАТА

ТЭМА ДНЯ

Хто з прэтэндэнтаў на пасаду прэзідэнта збярэ 100 тысяч подпісаў?

Карэспандэнты “Народнай Волі” назіралі, як ідзе збор подпісаў за некаторых прэтэндэнтаў у прэзідэнты. Рэдакцыйнае заданне было такім: прастаяць гадзіну разам з пікетам...

«Гайдукевіч ізноў у прэзідэнты? Няхай лепш на баяне іграе...»

27 ліпеня. 11.00. Ля ўваходу ў сталічны ГУМ пікет і збор подпісаў за адзінзмага кіраўніка ЛДПБ і шматразовага прэтэндэнта на прэзідэнцкую пасаду **Сяргея ГАЙДУКЕВІЧА** толькі распачынаецца.

Студэнтка Анкаліка, якая пад сцягам ЛДПБ збірае подпісы, распавядае, што “працуе на дабрачыннай аснове, бо сама — член партыі”.

Першай падыходзіць паставіць подпіс за Гайдукевіча жанчына сярэдніх гадоў, якая “сама з сям’і ваенных, і ёй падабаецца чалавек слова”.

“Гайдукевіч — чалавек слова?”

— смяецца мужчына побач. —

Вы хоць ведаеце што гэта за чалавек?”

Дыскусіі не атрымліваецца, і бакі мірна разыходзяцца па сваіх справах. Але ў хуткім часе ставяць свае подпісы яшчэ двое.

“Мат і задаў прэтэндэнтаў не ведаю, але лічу, што ўсе маюць права стаць кандыдатамі”, — філасофскі тлумачыць адзін з іх.

Зрэшты, на гэтым усплёск актыўнасці грамадзян заканчваецца, а ля століка распачынаецца спрэчка мужчын, якія пачынаюць абмяркоўваць сітуацыю ў Беларусі ў прыватнасці і ў свеце ў цэлым. Дастаецца ўсім

і ЗША з Польшчай, і краінам Балты, і Расіі з Украінай, і Някляеву

з Казуліным, і нават “бабам, якія не дзяціль нараджаюць, а лезуць у палітыку”.

“І гэты нейкі, як прыбіты, — ківаюць яны на фотаздымак Гайдукевіча. — Выгляд такі, як быццам асуджаны. Дзе вы такое фота знайшлі? Зрэшты, чаму радавацца, калі ведае, што ў чарговы раз яму нічога не свеціць”.

“Мужчыны, не магли б вы дыскуціраваць крыху ў баку”, — тактычна адганяе ад сябе “палітолагаў” зборшчыца подпісаў.

Атрымлівае Гайдукевіч “на архі” і ад сталай жанчын.

— Каторы год ідзе ў

прэзідэнты, а вынік — нулявы, — выказвае яна сваю пазіцыю студэнтцы. — Цябе во тут пасадылі, грошы на выбарах зарабляюць... О, Гайдукевіч музыкальную школу закончыў! Няхай лепш на баяне іграе, больш толку будзе.

Тым часам за лідара ЛДПБ ставяць подпісы яшчэ два чалавекі — мужчына і юнак, які... збірае подпісы за прэтэндэнта Віктара Цярэшчанку. Салідарнасць, аднак!

У выніку за гадзіну ў падтрымку Сяргея Гайдукевіча падпісалася пяць чалавек. Ну як, як ён назбірае 100 тысяч подпісаў?

ВОСТРЫМ ВОКАМ

Анамалія

Цэнтрвыбаркам апублікаваў спісы ініцыятыўных груп кандыдатаў у прэзідэнты Беларусі. Гэта пералік тых людзей, якія на працягу месяца будуць ставяць у пікетах і хадзіць па кватэрах, каб сабраць неабходныя 100 тысяч подпісаў.

Сярод актывістаў мала вядомых асоб, аднак нават сурія лічы даюць выдатную карціну беларускага палітычнага жыцця.

У ініцыятыўнай групе Аляксандра Лукашэнка 10.430 чалавек. Як яны набіраліся — невядома, бо абвешці аб пошуку актывістаў не публікаваліся ў адкрытым доступе. Тамяння раскрываецца пры аналізе гендарнай прыналежнасці сяброў ініцыятыўнай групы.

Сярод «прыхільнікаў» Лукашэнка 8673 жанчыны і 1757 мужчын. Прапарцыя складае 83:17. У 2010 годзе назіралася падобная сітуацыя, 81:19.

Гэта неймаверныя лічбы! Яны дапушчальныя толькі ў выпадку, калі кандыдат мае яркую гендарную праграму, напрыклад, прадстаўляе жаночую партыю.

Зрэшты, раўнотка такаяя прапарцыя мужчын і жанчын сустракаецца ў зборніку Белстата, прысвечанаму адукацыі. Сярод настаяўнікаў у беларускіх сярэдніх школах працую 83% жанчын і 17% мужчын. Супадзенне?

У цэлым мужчыны ў сілу тых ці іншых абставін працяляюць большую палітычную актыўнасць за жанчын. Такія тэндэнцыя назіраецца бадай ва ўсіх краінах свету. Савет Еўропы дэкларуе ў якасці адной з мэт давядзенне долі жанчын ва ўладзе да 40%.

Чым вышэйшы ўзровень улады, тым доля жанчын становіцца меншай. Напрыклад, сярод дэпутатаў беларускіх мясцовых Саветаў летась было абрана 46% жанчын. У Палаце прадстаўнікоў гэты паказчык зніжаецца да 26%, жанчын-міністраў — дзве.

Факт у тым, што ні на адной прыступцы палітычнай актыўнасці жанчын не бывае больш за мужчын. Аналіз спісаў ініцыятыўных груп кандыдатаў у прэзідэнты пацвярджае гэтую думку.

Напрыклад, сярод зборшчыкаў подпісаў Аляксандра Лябедзкі 62% мужчын, у Сяргея Гайдукевіча — 60%. У Сяргея Калаякіна і Таццяны Караткевіч — па 57%. Кандыдат Жанна Раманоўская з нерэпрэзентатыўнай малой ініцыятыўнай групай мае ў спісе 53% мужчын. У Віктара Цярэшчанкі — 50,4%.

То бок усе апаненты ўлады (тыя, хто хаця б заклікае галасаваць за сябе, а не за Лукашэнку), маюць сярод сваіх актывістаў 55–60% мужчын.

А што ж Мікалай Улаховіч, пра набор у ініцыятыўную групу якога не было вядома да апошняй хвіліны падачы дакументаў у ЦВК? Ягонна «Беларуская казачтва» — ушчэнт мужчынская арганізацыя, аднак у ініцыятыўнай групе лідара толькі 29% мужчын. Гэтая лічба куды бліжэй да паказчыкаў Лукашэнка.

Доля мужчын і жанчын у ініцыятыўных групах

№	Кандыдат	Група	Доля мужчын	Доля жанчын
1	Аляксандр Лукашэнка	10.577	17%	83%
2	Сяргей Гайдукевіч	2481	60%	40%
3	Таццяна Караткевіч	1993	57%	43%
4	Сяргей Калаякін	1510	57%	43%
5	Мікалай Улаховіч	1426	29%	71%
6	Анатоль Лябедзкі	977	62%	38%
7	Віктар Цярэшчанка	946	50,4%	49,6%
8	Жанна Раманоўская	110	53%	47%

Ягор МАРЦІНОВІЧ

nn.by

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

Мы, беларускі народ...

Учора, 27 ліпеня, споўнілася 25 год з дня прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі.

Дэкларацыя абвясціла поўны

дзяржаўны суверэнітэт БССР як яршэнства, самастойнасць і пайнату дзяржаўнай улады рэспублікі ў межах яе тэрыторыі, правомацнасць яе законаў, незалежнасць рэспублікі ў знешніх адносінах. З 1991-га па 1996 год галоўнае нацыянальнае свята Беларусі — Дзень незалежнасці — адзначалася менавіта 27 ліпеня і было прымеркавана да даты прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце. Пасля прыходу да ўлады Аляксандра Лукашэнка рэферэндуму 1996 года было прынята рашэнне аб святкаванні Дня незалежнасці 3 ліпеня ў дзень вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Гэтая дата вельмі важная, бо мы паказалі шлях, якім павінна ісці беларуская нацыя. Там быў вельмі важны пункт, што дзяржава збіраецца быць нейтральнай і бяз ядзернай, — кажа былы дэпутат Вярхоўнага Савета **Лявон БАРШЧЭЎСКІ**.

Гэта вельмі актуальна ў наш час, паколькі папўшэнні і спробы не з’яўжаць гэты пункт ёсць. Але мы маем аснову — маральную і прававую, каб некалі ўсё ж дамагчыся гэтага пункта. І пытанне незалежнасці краіны вельмі цесна звязана з гэтым. Калі мы будзем весці самастойную палітыку, то будзем незалежнай дзяржавай.

— **Кажуць, што Дэкларацыя была своеасаблівым кампрамісам эліт...**

— Думаю, што так. Большасць у Вярхоўным Савеце ўвогуле не ўяўляла і не думала пра гэта. Меншасць уяўляла і думала, але павінна была дамовіцца з большасцю. Прынамсі, першыя дзесяць пунктаў Дэкларацыі былі вынікам цяжкай працы і дамоў. Але ізноў-такі гэта паказала, што ў Беларусі розныя палітычныя плыні могуць паміж сабой дамаўляцца. І гэта таксама добры прыклад для будучыні. Усяго гэтага зараз няма.

— **А што маем праз 25 гадоў пасля прыняцця Дэкларацыі?**

— Працейце скажы, чаго не маем... Няма кампрамісу, няма рэальнай незалежнасці і руху да нейтралітату. Дэкларацыя — дакумент на будучыню. І ў гэтым яго вялізнае значэнне.

СЛЫШАЛИ?

Съезд Свободного профсоюза потребовал отставки президента и правительства

ХІ съезд Свободного профсою

юза Беларускаго (СПБ) состоялся в Минске в прошлые выходные.

Работа профсоюза за отчетный период была признана удовлетворительной. Михаила Ковалькова переизбрали председателем СПБ. Делегаты съезда приняли заявление о системном ухудшении социально-экономического положения трудящихся в Беларуси и потребовали отставки президента и правительства.

— Уже стали нормой сокращенные рабочие недели на многих предприятиях страны, а вместе с этим и снижение заработной платы работников. С учетом

инфляции и роста цен заметно снизился уровень жизни как работающих граждан страны, так и пенсионеров. Резко снизилась покупательская способность граждан. Приходится экономить на всем, и в первую очередь на продуктах питания», — отмечается в заявлении профсоюза.

Делегаты съезда потребовали: **«Президент и правительство, не способные справиться с наступившими и наступающими реалиями, должны уйти в отставку и не испытывать более терпение людей»**.

В заявлении также содержится призыв прекратить преследование работников за членство в

Свободном профсоюзе (особое внимание обращено на случаи увольнений на ОАО «Бобруйский завод тракторных деталей и агрегатов» и ОАО «Полоцк-Стекловолокно»).

Кроме того, делегаты ХІ съезда Свободного профсоюза потребовали отмены Декрета №29 «О дополнительных мерах по совершенствованию трудовых отношений, укреплению трудовой и исполнительской дисциплины», Декрета №5 «Об усилении требований к руководящим кадрам и работникам организаций» и Декрета №3 «О предупреждении социального иждивенчества» (о тунеядстве).

УРАДЖАЙ-2015

Сельгасарганізацыі Беларусі па стане на раніцу панядзелка 27 ліпеня намалалі 1 мільён 242 тысячы тонн збожжа. Гэта амаль у 2,5 раза менш, чым на гэтую ж дату ў мінулым годзе.

Па аперацыйнай інфармацыі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, зерне абмалочана з 396 тысяч

гектараў, або з 17,6% плошчай, якія падлягаюць уборцы. У ведамстве таксама адзначаюць, што ўраджайнасць збожжавых і зернебабовых культур у бягучым годзе ніжэй за леташнюю на 7,9 цэнтнера з гектара і складае 31,4 ц/га. У многіх раёнах адмоўна адбілася засуха.

НАДВОР’Е

Не горяча

паветра. На гэтым тыдні чакаюцца кароткачасовыя дажджы, тэмпература паветра будзе на 1–3 градуса ніжэй за кліматычную норму, — паведамляе Белгідрамет. У аўторак 28 ліпеня чакаюцца непрацяглыя дажджы, месцамі

навальніцы, тэмпература днём +19...+26 у залежнасці ад рэгіёна. У сераду захаваецца такое ж надвор’е. А вось 30 ліпеня, у чацвер, з поўдня Скандынавіі ў Беларусь прыйдзе парывісты вецер, хаця тэмпературны фон не зменіцца.

Пікет па зборы подпісаў за лідара беларускіх казакоў **Мікалая УЛАХОВІЧА** размясціўся на плошчы Калініна. У 14.00 тут нешматлюдна. На агітацыйным стэндзе некалькі ўлётак з фатаздымкамі і кароткай біяграфіяй прэтэндэнта. Асобна размешчаны здымак, на якім людзі ў казацкай вопратцы і праваслаўныя святары.

У пікеце трое прыхільнікаў прэтэндэнта, прычым адзін з іх — сам кіраўнік штаба **Міхаіл ВОБРАЗАЎ**. Да журналіста “Народнай Волі” ён адразу паставіўся з насцярогай і нават папрасіў паказаць журналісцкае пасведччанне: “Чытаць я чытаў, але ж не бачыў ніколі, як вы выглядаеце”...

Сварыцца не хацелася, не было такога рэдакцыйнага задання — канфліктаваць. Хаця незразумела, чаму звычайны чалавек, нават не журналіст, не можа ставяць побач з перадавыбарным пікетам і назіраць за працасам. Нейкая свая логіка ў гэтых казакоў...

Асноўная публіка на плошчы — гэта пара жанчын сталага веку на лавачках ды людзі, якія ідуць праспектам па сваіх справах. Ля пікатаў на хвілінку спыняюцца літаральна адзінкі. Хаця па адзін бок помніка “усесаюзнаму старасцю” збіраюць подпісы за Мікалая Улаховіча, па другі — за **Аляксандра ЛУКАШЭНКУ**. Так, за першыя 20 хвілін майго назірання жадających падпісацца не аказалася ні на адным пікеце. Нарэшце адна жанчына сталага веку падшлала паставіць свой подпіс за дзеючага прэзідэнта. Патлумачыла: “Я спецыяльна са шпітала прыехала, каб падпісацца за Лукашэнку. Скажу вам шчыра: я хачу, каб ён правіў вечно. А што?... Ну, калі вечно не атрыма-

ецца, то да таго часу, пакулы я не памру. У нас жа шчаслівая старасць, пра якую старыя за мяккой могуць толькі марыць. Так што больш ні за кога я падпісвацца не стану...”

Агітатары за Улаховіча нават не спрабавалі перацягнуць такую прыхільніцу Аляксандра Лукашэнка на свой бок. Бессэнсоўна!

— Як ідуць справы? — запытаваюся ў жанчын з “Белай Русі”, якія збіраюць подпісы за дзеючага кіраўніка дзяржавы.

— А вам гэта навошта?

— Дастаткова для чаго?

— Мы вам не абавязаны даваць справаздачу. Колыскі сабралі — столыкі сабралі.

— А я вось тут стаю, назіраю і бачу, што за паўгадзіны толькі адзін чалавек знайшоўся, які падтрымаў вылучэнне нібыта “самага папулярнага кандыдата...”

У адказ пачула толькі

крыўднае маўчанне. Ні слова. Жанчыны сціснুলі вусны і адварнуліся ў іншы бок.

Тым часам ля пікета за Улаховіча прытармазіла маладая дзяўчына. Спадар Вобразаў доўга ёй нешта тлумачыць, потым да размовы далучаецца яшчэ адзін агітатар... Нарэшце дзяўчына не вытрымлівае, дастае з сумкі пашпарт, ставіць подпіс...

Якраз у гэты час на плошчы прытармажвае машына і хета гучна выкрывае: “Пуцці г...но! Жыве Беларусь!”

— Гэта на вас так рэагуюць, як на прадстаўнікоў Расіі? — пытаюся ў спадара Вобразава. Хаця, шчыра кажучы, пытанне было не самае разумнае, бо пікет за беларускага казака Улаховіча нікім асаблівым чынам не пазначаны: калі б не столік з табурэткам і раскладны невялікі стэнд, то і не здагадаешся...

— А што там крынкулі? — запытваецца ў адзін кіраўнік штаба. — Я не пачуў. Вось,

Перадых

Ініцыятыўная група **Сяргея КАЛЯКІНА** учора пікеты па

зборы подпісаў у сталіцы не праводзіла наогул.

Як патлумачыў нам кіраўнік групы Валерый Ухналёў, гэта

звязана з тым, што “неабходны папярэднія вынікі работы”.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Забаранілі...

Улады Мінска забаранілі велапрабег у гонар 25-годдзя Незалежнасці.

Учора ініцыятыўная група Таццяны Караткевіч планавала збор подпісаў каля стэлы «Мінск — горад-герой», адкуль хацела рушыць на роварах да помніка

Янку Купалу. Такім чынам мера-кавалася адначасна 25-годдзе з дня прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце.

Аднак мінскія ўлады не дазволілі велапрабег, спаслаўшыся на тое, што сябры ініцыятыўнай групы

маюць права толькі праводзіць пікеты.

Юрыст Уладзімір Лабковіч пракаментаваў гэтую забарону так: “Улады сапраўды могуць не дазволіць велапрабег, таму што гэта масавае мерапры-емства ў грамадскім месцы».

а падчас збору подпісаў на гарадскіх вуліцах дазvole-на толькі пікетаванне. Але ж калі прымяняць закон па ўсіх існуючых канонах, то нават святкаванне дня нараджэння ў кавярні можа быць расцэнена як масавае мерапрыемства».

